

D E C I Z I E

3 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

examinând recursurile depuse de Liudmila Perederii și Iuri Țopa,
în cauza de contencios administrativ, la contestația depusă de Liudmila Perederii și Iuri Țopa împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Andrei Năstase candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” și Ion Ceban candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” cu privire la acțiunile concurenților electorali,

împotriva încheierii din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă contestația depusă de Liudmila Perederii și Iuri Țopa,

c o n s t a t ă:

La 3 noiembrie 2019 Liudmila Perederii și Iuri Țopa s-au adresat în instanța de judecată cu contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenienți accesorii Andrei Năstase candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” și Ion Ceban candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” solicitând:

- constatarea nesoluționării de către Comisia Electorală Centrală în termenul legal a contestației înregistrate sub nr. CEC10ALG/49 din 31 octombrie 2019;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale de a exclude din cursa electorală pe Ion Ceban, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” pentru folosirea fondurilor financiare și materiale nedeclarate - mijloacele financiare obținute prin extorcare de bani de la companiile de construcție;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale de a adopta hotărârea privind constatarea încălcării de către concurentul electoral Ceban Ion a legislației electorale și înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată în vederea anulării înregistrării lui

Ion Ceban, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în temeiul art.75 alin.(5) lit.a) și (6) din Codul electoral;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale de a exclude din cursa electorală pe Andrei Năstase, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS”, pentru utilizarea mijloacelor financiare din străinătate;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale de a adopta hotărârea privind constatarea încălcării de către concurentul electoral Andrei Năstase a legislației electorale și înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată în vederea anulării înregistrării lui Andrei Năstase, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS”, în temeiul art.75 alin.(5) lit.b) și (6) din Codul electoral.

Prin încheierea din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, contestația depusă de Liudmila Perederii și Iuri Țopa, a fost declarată inadmisibilă.

Pentru a decide astfel Curtea de Apel Chișinău a indicat că, competența de constatare a încălcărilor concurenților electorali, interzise de legislația electorală este atribuită în exclusivitate Consiliului electoral de circumscripție.

Liudmila Perederii și Iuri Țopa au ignorat prevederile art. 29 și 71 alin. (2) din Codul electoral și au depus contestația cu încălcarea ierarhiei organelor electorale, în Comisia Electorală Centrală, pe când urmau să o adreseze în Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1. Iar în caz de dezacord cu hotărârea ultimului pe marginea contestației respective, Liudmila Perederii și Iuri Țopa urmau să depună cererea prealabilă în Comisia Electorală Centrală.

La 3 noiembrie 2019 Liudmila Perederii și Iuri Țopa au depus recurs împotriva încheierii din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Astfel, recurenții au pretins la violarea art. 6 din Convenție, prin aplicarea neuniformă a legii de către instanțele de judecată, majorând riscul dublelor standarde în urma emiterii hotărârilor contradictorii încheierea nr. 3-316/19 din 2 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și încheierea nr. 3-317/19 din 3 noiembrie 2019.

Motivele indicate în încheierea nr. 317 din 3 noiembrie 2019 ca temei de inadmisibilitate nu au fost indicate și în încheierea nr. 3-316/19 din 2 noiembrie 2019, care a acordat posibilitatea de a depune acțiunea în mod repetat în cazul expirării termenului legal de examinare a contestației depusă la 31 octombrie 2019 la Comisia Electorală Centrală.

Acest fapt denotă aplicarea neuniformă a legii de către instanțele de judecată.

Au solicitat Liudmila Perederii și Iuri Țopa admiterea recursului, anularea încheierii din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, se contestă acțiunile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală, iar în conformitate cu art. 74 alin. (6) Cod electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la

pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 3 noiembrie 2019.

Astfel, recursul depus de către Liudmila Perederii și Iuri Țopa la 3 noiembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Examinând recursul, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă contestația depusă de Liudmila Perederii și Iuri Țopa, în temeiul art. 207 lit. e) și f) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 lit. e) Cod administrativ, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

Iar potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 207 lit. f) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

În corespundere cu prevederile art. 208 Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deși termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terț. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. O acțiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei

acțiuni. O acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

După cum denotă actele cauzei, la 31 octombrie 2019 Liudmila Perederii și Iuri Țopa au depus la Comisia Electorală Centrală contestația cu nr. CEC10ALG/49 prin care au solicitat:

- excluderea din cursa electorală a lui Ion Ceban, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” pentru folosirea fondurilor financiare și materiale nedeclarate - mijloacele financiare obținute prin extorcare de bani de la companiile de construcție;

- adoptarea hotărârii privind constatarea încălcării de către concurentul electoral Ceban Ion a legislației electorale și înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată în vederea anulării înregistrării lui Ion Ceban, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” în temeiul art.75 alin.(5) lit.a) și (6) din Codul electoral;

- excluderea din cursa electorală a lui Andrei Năstase, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS”, pentru utilizarea mijloacelor financiare din străinătate;

- adoptarea unei hotărâri privind constatarea încălcării de către concurentul electoral Andrei Năstase a legislației electorale și înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată în vederea anulării înregistrării lui Andrei Năstase, candidat la funcția de Primar general al municipiului Chișinău din partea Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS”, în temeiul art.75 alin.(5) lit.b) și (6) din Codul electoral.

Instanța de recurs relevă că, prin hotărârea nr. 2599 din 30 august 2019 a Comisiei Electorale Centrale s-a constituit Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1.

Conform art. 29 lit. k) și l) Cod electoral, Consiliul electoral de circumscripție are următoarele atribuții: examinează cererile și contestațiile asupra hotărârilor și acțiunilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, a acțiunilor/inacțiunilor concurenților electorali, precum și pe cele ce țin de finanțarea candidaților independenți în alegerile locale și adoptă hotărâri executorii în privința lor; exercită alte acțiuni ce țin de organizarea și desfășurarea alegerilor.

Conform art. 75 alin. (2) Cod electoral, pentru încălcarea legislației electorale, Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție poate aplica grupului de inițiativă sau concurenților electorali următoarele sancțiuni: solicitarea anulării înregistrării concurentului electoral.

Din normele de drept citate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind corectă concluzia dată prin încheierea din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Or, în cadrul alegerilor locale pentru funcția de primar al municipiului Chișinău, solicitarea anulării înregistrării concurentului electoral poate adresată doar de către Consiliul electoral de circumscripție Chișinău nr. 1, în competența căruia intră examinarea contestațiilor în privința acțiunilor/inacțiunilor concurenților electorali și adresarea ulterioară a instanța de judecată.

Conform art. 71 alin. (2) Cod electoral, contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor se examinează de către organele electorale, respectându-se ierarhia acestora. Procedura detaliată de examinare a contestațiilor în perioada electorală se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

Pe când, Liudmila Perederii și Iuri Țopa au ignorat prevederile legale și au depus contestație împotriva acțiunilor concurenților electorali la funcția de primar general al mun. Chișinău, în cadrul alegerilor locale, cu încălcarea ierarhiei organelor electorale.

De asemenea, în contestația depusă, Liudmila Perederii și Iuri Țopa nu au indicat care drept le-a fost încălcat prin activitatea concurenților electorali în cadrul alegerilor locale generale la funcția de primar general al mun. Chișinău.

În astfel de circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 3 noiembrie 2019, întemeiat a declarat ca inadmisibilă contestația depusă de către Liudmila Perederii și Iuri Țopa, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) și f) Cod administrativ.

Totodată, sunt apreciate critic susținerile recurenților privind încălcarea drepturilor prevăzute de art. 6§1 CEDO, deoarece aceste afirmații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Liudmila Perederii și Iuri Țopa împotriva încheierii din 3 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu